

Onderwerp
Reactie op het rapport van de
Commissie Spee

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid

Organisatieonderdeel
Staf Korpsleiding
Bestuursondersteuning

Behandeld door
Staf Korpsleiding

Functie

Telefoon
0900-8844

E-mail

Ons kenmerk
2022-0023672

Uw kenmerk

In afschrift aan

Datum
4 maart 2022

Bijlage(n)
0

Pagina
1 van 5

Geachte mevrouw Yeşilgöz-Zegerius,

Inleiding

Op 7 juli 2021 is een motoragent van de eenheid Rotterdam tijdens de dienst aangerezen door een vrachtwagen. Hij is daarbij om het leven gekomen. Deze gebeurtenis heeft een diepe indruk gemaakt op de familie, vrienden en collega's, maar ook op de samenleving en de politieorganisatie in bredere zin.

De vrachtwagenchauffeur is doorgereden en later aangehouden. Er is een strafrechtelijk onderzoek gestart, op grond waarvan betrokkenen is vervolgd voor moord c.q. doodslag. Bij de emoties rond het overlijden kwamen ook herinneringen aan een aanrijding uit 2015 naar boven, waarbij dezelfde vrachtwagenchauffeur betrokken was en een collega van hetzelfde team blijvend ernstig lichamelijk letsel heeft opgelopen. Naast deze twee aanrijdingen was de vrachtwagenchauffeur in 2020 betrokken bij een ongeval waarbij een fietsster om het leven is gekomen.

Het vorenstaande, in combinatie met signalen dat de betreffende vrachtwagenchauffeur vaker gevaarlijk rijgedrag zou hebben laten zien met een vrachtwagen die bij controles te zwaar beladen bleek, heeft mij ertoe gebracht een externe onafhankelijke commissie te verzoeken om de gang van zaken voorafgaand aan de aanrijding op 7 juli 2021, voor zover betrekking hebbend op het optreden van de politie ten aanzien van de desbetreffende vrachtwagenchauffeur, te onderzoeken.

De heren mr. J. Spee, mr. F.J.W.M. van Dooren en mr. A.D. Heil hebben zich desgevraagd bereid verklaard om deze analyse te verrichten. De desbetreffende commissie, onder voorzitterschap van de heer Spee, is op 26 oktober 2021 formeel ingesteld.

De commissie heeft de informatie die bij de politie bekend was over de betreffende vrachtwagenchauffeur geanalyseerd en vervolgens zijn er 15 politiemedewerkers geïnterviewd. Die bevindingen hebben geleid tot het bijgevoegde rapport 'Een beladen onderwerp'. De commissie heeft mij het rapport op 4 maart jl. aangeboden. In overleg met de politiechef van de Eenheid Rotterdam, reageer ik hierbij op de conclusies en aanbevelingen uit het rapport.

Conclusies en aanbevelingen

Met inachtneming van haar taakopdracht heeft de commissie niet geconstateerd dat de politie bij de afhandeling van de verschillende voorvallen niet correct zou hebben gehandeld. Wel komt de commissie tot de conclusie dat er aanleiding zou zijn geweest voor een meer samenhangende en gecoördineerde benadering van de verschillende incidenten en meer afstemming met andere betrokken partijen.

Onderwerp
Reactie op het rapport van de
Commissie Spee

Datum
4 maart 2022

Pagina
2 van 5

Zo zou het raadzaam zijn geweest als de leiding van het Team Verkeer overleg zou hebben gepleegd met het Openbaar Ministerie, alvorens een oproep te doen aan de medewerkers van dat team om voor hun eigen veiligheid terughoudend te zijn met het controleren en verbaliseren van de betreffende vrachtwagenchauffeur en daarbij zo nodig assistentie in te roepen. De commissie heeft begrip voor de zorgen van de teamleiding rond de veiligheid van de motoragenten en evenzeer voor de overweging van de leiding te voorkomen dat (het beeld van) een 'hetze' tegen de vrachtwagenchauffeur zou ontstaan. Het vorenstaande heeft er wel toe geleid dat de meeste medewerkers van het Team Verkeer er in het geheel vanaf hebben gezien om de chauffeur te controleren.

Daarnaast geeft de commissie aan dat door de constatering van overbelading in combinatie met het onberekenbare en verbaal agressieve gedrag van de vrachtwagenchauffeur, er voldoende reden was geweest om vanuit het Team Verkeer een overleg te initiëren met andere betrokken instanties zoals de Zeehavenpolitie, de dienst Infrastructuur van de Landelijke Eenheid, het Openbaar Ministerie en de Inspectie Leefomgeving en Transport. Dit overleg zou ertoe hebben kunnen bijdragen dat het rijden met overbeladen vrachtwagens door het bedrijf waar de vrachtwagenchauffeur werkzaam was, zou zijn beëindigd.

Voor wat betreft het indienen van de twee mededelingen ex. artikel 130 Wegenverkeerswet concludeert de Commissie Spee dat deze niet via de daartoe aangewezen taakaccenthouder zijn ingediend bij het CBR. De twee mededelingen hebben er overigens niet toe geleid dat het rijbewijs van de vrachtwagenchauffeur is ingenomen. Het is onduidelijk gebleven of de twee mededelingen in onderling verband zijn beoordeeld door het CBR. Die vraag lag ook buiten de reikwijdte van de opdracht van de commissie. Ook de interne communicatie binnen de eenheid Rotterdam over de voorvallen met de betreffende vrachtwagenchauffeur is volgens de Commissie Spee niet optimaal verlopen. De gedragingen van de vrachtwagenchauffeur is niet in formele overleggen besproken en er was geen totaaloverzicht van de gebeurtenissen waar de chauffeur bij betrokken was. Daardoor heeft het aan een gecoördineerde aanpak ontbroken.

Ten slotte concludeert de Commissie dat de medewerkers een sterk vertrouwen hebben in de werking van de informatiesystemen. Wanneer er informatie in het systeem gezet werd door medewerkers, hadden zij het vertrouwen dat de keten zijn werk deed. Dat is niet zonder meer het geval geweest.

Op basis van deze conclusies komt de Commissie tot zes aanbevelingen aan de politie.

1. Meer aandacht voor te zwaar beladen vrachtverkeer

In de regio Rotterdam/Rijnmond is er sprake van een toename van zwaar vrachtverkeer. Indien daarbij sprake is van overbelading of technische gebreken vormt dit een gevaar voor de verkeersveiligheid. Overbelading heeft een langere remweg tot gevolg en leidt tot snellere slijtage van remmen en banden. Het leidt bovendien tot schade aan het wegdek en oneerlijke concurrentie. Het optreden tegen te zwaar beladen vrachtverkeer verdient daarom naar het oordeel van de commissie meer aandacht van de politie. Het verdient aanbeveling dat de eenheid Rotterdam in overleg treedt met de Inspectie Leefomgeving en Transport en het Openbaar Ministerie om te komen tot een minder incidentele en meer structurele aanpak van deze problematiek. Bij herhaalde overtredingen van een bedrijf op dit punt verdient een aanpak gericht op het stoppen van deze overtredingen de voorkeur boven het telkens opnieuw verbaliseren.

Onderwerp
Reactie op het rapport van de
Commissie Spee

Datum
4 maart 2022

Pagina
3 van 5

2. Beter stroomlijnen van de contacten tussen de politie(eenheden) en het CBR

De contacten tussen de politie en het CBR zouden beter gestroomlijnd moeten worden. Per politie-eenheid is er een vaste contactpersoon voor de contacten met het CBR. Bij het CBR zou erop aangedrongen moeten worden terugkoppelingen alleen via deze contactpersoon te laten lopen. Ook verdient het aanbeveling om de per organisatieonderdeel aangewezen taak-accenthouder meer bekendheid te geven. De taak-accenthouder dient belast te zijn met de kwaliteitscontrole op de in te sturen mededelingen van zijn/haar onderdeel en kan zo nodig advies inwinnen bij de contactpersoon van de eenheid. Er moet worden vastgelegd dat mededelingen ex artikel 130 Wegenverkeerswet uitsluitend via de betrokken taak-accenthouder mogen worden ingestuurd naar het CBR.

3. Meer aandacht voor de geestelijke toestand van m.n. bestuurders van zware vrachtwagens

In het belang van de verkeersveiligheid dient er meer aandacht te zijn voor de geestelijke toestand van met name bestuurders van zware vrachtwagens. Dit in verband met het gevaar dat roekeloos rijgedrag met een vrachtwagen kan opleveren. Indien er twijfels zijn over de rijgeschiktheid van een vrachtwagenbestuurder verdient een breed gedocumenteerde mededeling ex artikel 130 Wegenverkeerswet de voorkeur. Het is dan van belang dat alle relevante informatie over de betrokken bestuurder wordt verzameld opdat het CBR een volledig beeld krijgt van diens geestelijke gesteldheid.

4. Meer aandacht voor uitwisselen van relevante briefingsinformatie

Indien informatie uit een briefing van een team of afdeling van belang is voor andere organisatieonderdelen dient de leiding van dat team of die afdeling zich ervan te vergewissen dat die andere onderdelen de betreffende informatie ontvangen en dit niet enkel en alleen over te laten aan de informatieorganisatie. In bijzondere gevallen is het wenselijk ook telefonisch contact op te nemen met het andere onderdeel om nadere toelichting te geven.

5. Meer aandacht voor technische gebreken van voertuigen bij aanrijdingen

Indien bij een onderzoek naar een aanrijding met een vrachtwagen technische gebreken aan die vrachtwagen worden geconstateerd dient, ongeacht de schuldvraag, een zgn. WOK-melding ("Wacht op keuring") te worden opgemaakt, opdat de vrachtwagen pas na herstel van de gebreken weer aan het verkeer kan deelnemen.

6. Meer aandacht voor het gevaar van sluiproutes als gevolg van weeglussen op het hoofdwegennet

Bij het aanbrengen van weeglussen op het hoofdwegennet bestaat het gevaar dat zwaar vrachtverkeer sluiproutes gaat volgen om die weeglussen te vermijden. Het verdient de aanbeveling om deze problematiek nadrukkelijk onder de aandacht te brengen bij de wegbeheerders.

Reactie op het rapport

De Commissie heeft tijdens de onderzoeksperiode oog gehad voor de feitelijke kant van de gebeurtenissen en incidenten de afgelopen jaren, maar ook voor de menselijke kant en de emoties als reactie op de verschillende incidenten die er hebben plaatsgevonden. Als korpschef waardeer ik dat ten eerste. Daarbij heb ik de stellige indruk, dat alle betrokken medewerkers correct en naar eer en geweten hebben gehandeld. Ik heb daarbij begrip voor de dynamiek die is ontstaan na de incidenten waarbij de vrachtwagenchauffeur betrokken is. Geconstateerd kan worden, dat de afhandeling door de politie vooral incidentgericht is geweest. Aan de oproep van de teamleiding om terughoudendheid te betrachten bij het controleren en aanspreken van de desbetreffende vrachtwagenchauffeur, lagen integere motieven ten grondslag.

Onderwerp
Reactie op het rapport van de
Commissie Spee

Datum
4 maart 2022

Pagina
4 van 5

Deze hielden verband met de veiligheid van de medewerkers vanuit goed werkgeverschap en het als politie betrachten van objectiviteit. Daarnaast werd beoogd te voorkomen dat interferentie zou ontstaan met de lopende strafrechtelijke procedure tegen de chauffeur. Het gebrek aan coördinatie en afstemming heeft evenwel een integrale aanpak op dit dossier in de weg gestaan. Wat daarbij wel moet worden overwogen, is dat het hier gaat om een atypisch incident, dat ook een atypische wijze van afhandeling vraagt. De organisatie en de bijbehorende structuur voor afstemming en informatiedeling voorzien hier niet zonder meer in. Niettemin is dit is voor mij een belangrijk aandachtspunt als het gaat om het geven van opvolging aan de aanbevelingen.

Ik neem de aanbevelingen van de Commissie Spee onverkort over. Ik zal de landelijk portefeuillehouder Verkeer en de politiechef van de eenheid Rotterdam verzoeken of zij de opvolging van de aanbevelingen ter hand willen nemen. Dit in samenspraak met andere betrokken instanties als de ILT, het CBR en het OM, die immers een belangrijke rol hebben als het gaat om het nemen van (bestuursrechtelijke) maatregelen in het licht van de bevindingen en aanbevelingen van de commissie. Daarbij zal worden onderzocht op welke punten de kennis en de instrumenten van medewerkers kunnen worden versterkt om opvolging te geven aan een incident of een opeenstapeling van incidenten als deze. Daarvan zal de beoordeling of een incident opschaling vraagt naar een multi-aanpak met partners, expliciet onderdeel uitmaken. In het bijzonder zal daarbij aandacht uitgaan naar een meer prominente rol voor de taakaccenhouder verkeer in combinatie met het versterken van de parate kennis van de in dergelijke situaties te volgen procedure. Daarnaast zal onderzocht worden wat nodig is om medewerkers beter in staat te stellen om een inschatting te maken of een chauffeur geestelijk in staat is een vrachtwagen te besturen. Bijvoorbeeld een melding aan het CBR op basis van art. 130 Wegenverkeerswet zou vervolgens als een belangrijk criterium kunnen gelden om naar een multi-aanpak op te schalen.

Mede gelet op de impact van de gebeurtenissen op de politieorganisatie, de aandacht in de media en de maatschappelijke relevantie van de gebeurtenissen en de opvolging die daaraan wordt gegeven, breng ik het rapport en mijn reactie daarop bij deze graag onder uw aandacht.

Op grond van privacyoverwegingen bied ik u het integrale rapport van de commissie vertrouwelijk aan. De conclusies en aanbevelingen kunnen worden gedeeld.

Tot slot

Ik wil de Commissie Spee dank zeggen voor de gedegen analyse die zij de afgelopen maanden heeft uitgevoerd en waarbij de commissie – zoals ik eerder aangaf – niet alleen aandacht heeft gegeven de feitelijke gang van zaken rond hetgeen zich - met deze afschuwelijke en tragische afloop - heeft afgespeeld, maar zeker ook aan de emotionele impact daarvan. En ik wil ook de medewerkers bedanken voor hun coöperatieve en openhartige medewerking aan de interviews, waardoor dit rapport mede tot stand heeft kunnen gekomen.

www.politie.nl

Onderwerp

Reactie op het rapport van de
Commissie Spee

Ten slotte spreek ik de hoop en verwachting uit, dat de aanbevelingen van de commissie zullen bijdragen aan de veiligheid van het belangrijke werk van in het bijzonder de medewerkers van de Teams Verkeer van de politie en vergroting van de verkeersveiligheid in meer algemene zin.

Datum

4 maart 2022

Pagina

5 van 5

mr. H.P. van Essen
kornschef